

Miljøgodkendelse
af svinebruget
Donsted
Donstedvej 60
9352Dybvad

§ 12,3

*Lovbekendtgørelse nr. 1486 af
4. december 2009 om miljøgod-
kendelse m.v. af husdyrbrug*

*Dato for gyldighed
17. februar 2010*

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	2
Datablad	4
1 Resumé og samlet vurdering	5
1.1 Ikke teknisk resumé.....	5
1.2 Offentlighed.....	6
2 Generelle forhold	7
2.1 Forudsætninger for miljøgodkendelsen	7
2.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	7
2.3 Gyldighed.....	7
2.4 Revurdering af miljøgodkendelsen	7
3 Beliggenhed og planmæssige forhold	8
3.1 Lokalisering i forhold til beboelser, bygge- og fredningslinier mv.	8
3.2 Placering i landskabet	8
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	10
4.1 Husdyrhold, staldindretning og ventilation	10
4.2 Fodring.....	14
4.3 Opbevaring af foder og Ensilage	15
4.4 Energi- og vandforbrug.....	15
4.5 Spildevand herunder regnvand.....	16
4.6 Affald, døde dyr, olie, pesticider og øvrige kemikalier	16
4.7 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	17
5 Gødningsproduktion og -håndtering	18
5.1 Gødningstyper og mængder.....	18
5.2 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning	18
6 Forurening og gener fra husdyrbruget	20
6.1 Ammoniak og natur nær anlægget	20

6.2	Lugt.....	23
6.3	Fluer og skadedyr.....	24
6.4	Transport.....	24
6.5	Støj, støv og lys.....	25
7	Påvirkning fra arealerne.....	26
7.1	Udbringningsarealerne	26
7.2	Påvirkninger af søer og vandløb	27
7.3	Kvælstof og fosfor til fjord & hav	28
7.4	Kvælstof til grundvand	29
7.5	Påvirkning af natur, Natura2000 samt Bilag II og IV arter	30
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	32
8.1	Management og egenkontrol.....	32
8.2	Samlet vurdering vedrørende BAT på bedriften.....	33
9	Alternative løsninger og alternativet.....	34
10	Bilag	35
	Bilag 1 – anlægstegning - oversigt	35
	Bilag 2 – anlægstegning - staldanlæg	36
	Bilag 3 – anlægstegning – Øvrig ejendom.....	37
	Bilag 4 - standardsædskifter.....	38

DATABLAD

TITEL: § 12,3 MILJØGODKENDELSE

DATO FOR GODKENDELSE: 17. FEBRUAR 2010

VIRKSOMHEDENS NAVN: DONSTED

CVR-NR: 19175006

CHR NUMMER: 104501

EJENDOMSNUMMER: 8130182387

MATR. NR: 1A, DONSTED BY, ALBÆK

ADRESSE: DONSTEDVEJ 60, 9352 DYBVAD

ANSØGER: HENRIK BAY ØSTERGAARD

KONSULENT: MIKAEL K. PEDERSEN, LANDBONORD,
ERHVERVSPARKEN 1, 9700 BRØNDERSLEV
TLF. 96242585
MAIL: MPE@LANDBONORD.DK

KOMMUNENS SAGSBEHANDLER: ANNE MARIE HENRIKSEN

TILSYNSMYNDIGHED: FREDERIKSHAVN KOMMUNE
RÅDHUS ALLÉ 100
9900 FREDERIKSHAVN
TLF. +45 9845 5000
POST@FREDERIKSHAVN.DK
WWW.FREDERIKSHAVN.DK

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Henrik Bay Østergaard, Donstedvej 60, 9352 Dybvad har ansøgt om en miljøgodkendelse for ejendommen Donstedvej 60, dybvad. Der er søgt om nedenstående projekt:

- ❖ Ændring og udvidelse af svinebesætningen fra 14.000 slagtesvin (30-104 kg) til 14.575 smågrise (7,2-30 kg) og 14.575 slagtesvin (30-110 kg). Det svarer til en udvidelse fra 373,56 DE til 499,89 DE¹.

Miljøgodkendelsen omfatter desuden alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR nr. 19175006.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Frederikshavn Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsystem med skema nr. 12.361, første gang den 17. Juni 2009.

Tidligere Sæby kommune meddelte d. 25. august 1999 miljøgodkendelse efter §33 i miljøbeskyttelsesloven. I forbindelse med revurdering af miljøgodkendelsen fra 1999 ønskede ansøger en ændret og udvidet produktion. Frederikshavn kommune har vurderet, at udvidelsen og ændringen af produktionen er af en sådan karakter, at reguleringen heraf ikke kan adskilles fra den øvrige virksomhed. Frederikshavn kommunen har på den baggrund vurderet, at godkendelsen i overensstemmelse med husdyrbrugslovens §103, stk. 2 skal omfatte hele anlægget samt driftens arealer.

Kommunen har vurderet, at den ansøgte udvidelse af produktionen på Donstedvej 60, Dybvad vil kunne ske i overensstemmelse med Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug² samt habitatdirektivet når virksomheden drives på de vilkår som fremgår af nærværende Miljøgodkendelsen. Det vurderes at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Det vurderes endvidere, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende centrale vilkår:

DEN MAKISMALE HUSDYRPRODUKTION (VILKÅR 1 OG 2)
FODRINGSTILTAG (VILKÅR 3)
VILKÅR OM EKSTRA EFTERAFGRØDER (VILKÅR 6)
SÆDSKIFTE MED ET MAKSIMALT UDVASKNINGSSINDEKS (VILKÅR 7)

¹ Dyreenheder er opgivet i henhold til bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

² Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

1.2 OFFENTLIGHED

Ejendommens naboer blev orienteret om ansøgningen den 4. december 2009 med en frist på 3 uger til at indsende bemærkninger. Der indkom ingen bemærkninger i forbindelse med nabohøringen.

Ansøger selv samt ejere af forpagtede arealer fik tilsendt kopi af udkast til miljøgodkendelsen med henblik på partshøring. Partshøringen gav ikke anledning til ændringer i miljøgodkendelsen.

Den endelige miljøgodkendelse blev annonceret i Sæby Folkeblad d. 17. februar 2010 med 4 ugers klagefrist.

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 FORUDSÆTNINGER FOR MILJØGODKENDELSEN

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Donstedvej 60. 9352 Dybvad.

Ejendommen skal fremover indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, og i overensstemmelse med vilkår der fremgår af denne miljøgodkendelsens. Ejendommen skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår, ved at kunne fremlægge tilstrækkelig dokumentation f.eks. markplan, gødningsplan og kortbilag.

2.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af kommunen, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Udskiftning af arealer der er omfattet af denne godkendelse skal anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest d. 1.august forud for det kommende dyrkningsår.

2.3 GYLDIGHED

Udvidelsen skal være gennemført og udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse. Godkendelsen anses først for udnyttet, når den godkendte udvidelse er gennemført og i drift.

Såfremt godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Ved ophør af driften skal stalde og gyllekummer rengøres. Gyllebeholdere, som ikke fortsat skal anvendes, skal tømmes og rengøres.

2.4 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

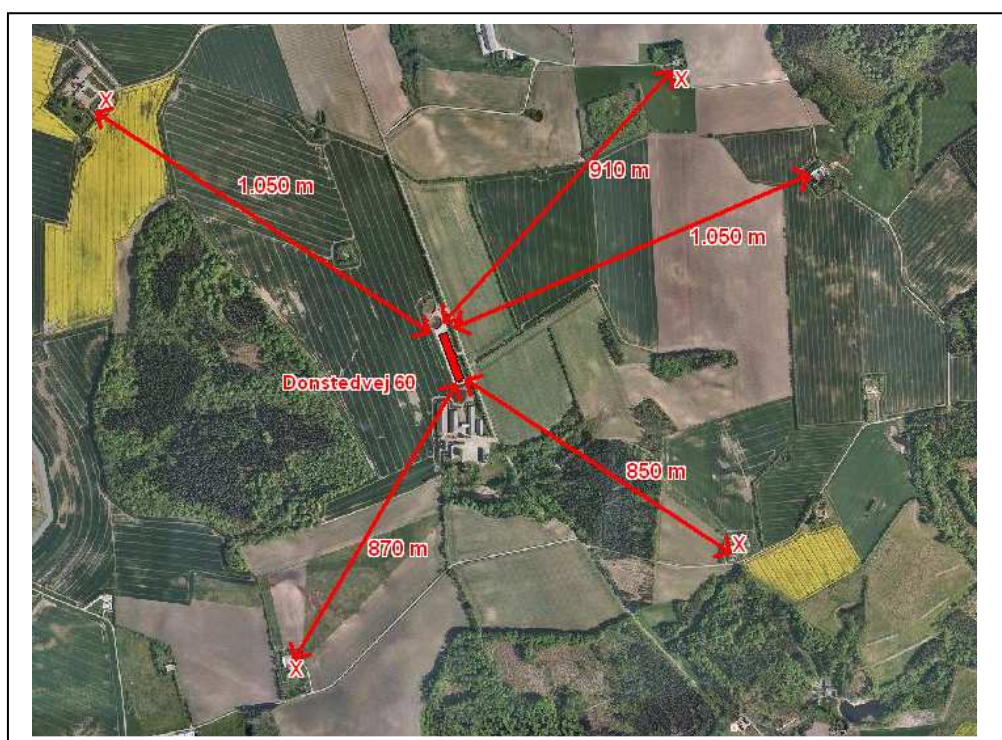
Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første revurdering skal foretages når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt hvor virksomheden første gang blev godkendt. Ejendommen Donstedvej 60 blev første gang godkendt i 1999. Den næste regelmæssige vurdering skal foretages 10 år efter denne miljøgodkendelse, dvs i 2020.

3 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 LOKALISERING I FORHOLD TIL BEBOELSER, BYGGE- OG FREDNINGSLINIER MV.

Husdyrbruget er placeret i landzone, med ca. 850 meter til nærmeste beboelse, der ligger syd-øst for staldbygningerne. Nærmeste samlede bebyggelse er Mølholt der er beliggende ca. 2 km syd-øst for ejendommens produktionsanlæg. Der er ca. 2,5 km til nærmeste byzone, 'Dybvad'. Ejendommens placering i forhold til de nærmeste naboer fremgår af Figur 1.

Kommunen har vurderet at alle afstandskrav til byzone, sommerhusområde, vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 6 og § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

FIGUR 1 PLACERING AF HUSDYRBRUGET I FORHOLD TIL NÆRMESTE NABOER MED OG UDEN LANDBRUGSPLIGT

3.2 PLACERING I LANDSKABET

Ejendommen ligger i et område, der er udlagt som naturområde i Nordjyllands Amts Regionplan fra 2005. Området er ikke udlagt som særligt værdifuldt landskab, værdifuldt kulturmiljø eller større uforstyrret landskab.

Der er tale om et åbent landskab, men i afstande af 300-1.000 m mod vest, syd, nord og øst ligger en række mindre skovområder/plantager. Området er præget af landbrugsejendomme med husdyrproduktion og en del markskel er markeret med levende hegn. Der er relativt langt mellem ejendommene i området. Svineproduktionen rummes i ét staldanlæg der ligger nord for

de øvrige produktionsbygninger i en afstand af ca. 65 m. I tilknytning til staldanlægget ligger to gylletanke på hver 4.500 m³. Stald og gylletanke er placeret parallelt med Donstedvej og afskærms effektivt af et læhegn mod vejen. Der er således begrænset indsyn til stalde og gylletanke fra Donstedvej. Der skal ikke bygges nye staldanlæg, opbevaringsanlæg, fodersiloer eller andet i forbindelse med udvidelsen.

Samlet vurderer kommunen på den baggrund at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige eller rekreative interesser i området og har ikke stillet yderligere vilkår.

4.1 HUSDYRHOLD, STALDINDRETNING OG VENTILATION

Det ansøgte dyrehold med tilhørende staldsystemer fremgår af Tabel 1. Se desuden anlægstegningen der er vedlagt som bilag 1-3.

TABEL 1 OVERSIGT OVER ANSØGT DYREHOLD

Produktions- og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægtgrænser	Antal	Stipladser	DE
Smågrise, toklimastald, delvist spaltegulv,	5	7,2 – 30,0 kg	14.575	2.350	67,27
Slagtesvin, delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	5	30,0-110,0 kg	14.575	3.500	432,62
Dyreenheder i alt	-	-	-	-	499,89

Den eksisterende stald er oprindeligt indrettet til slagtesvin (30-104 kg) med staldtypen "delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv". I forbindelse med udvidelsen indsættes der smågrise fra 7,2 kg i de samme stier. Staldtypen "delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv" kan imidlertid ikke vælges for smågrise, hvorfor ansøger i stedet har indtastet staldtypen "toklimastald, delvist spaltegulv". Frederikshavn kommune har vurderet at beregningerne af ammoniakfordampning og lugtemission fra smågrisene med den valgte staldtype er retvisende.

Der er etableret et varmegenvindingssystem i stalden (Robin Hood-system) således at varme fra stierne der rummer de største grise genanvendes i de dele af stalden hvor der opstaldes mindre grise med behov for varme. Det fremgår af ansøgningen at dette varmegenvindingssystem reducerer varmebehovet fra 5W pr. gris til 3-3,25 W pr gris.

Det bemærkes, at der af dyrevelfærdsmæssige grunde skal være mindst 1/3 fast eller drænet gulv i stier til slagtesvin efter 2015 (Lov nr. 104 af 14.02.2000). Dette krav er opfyldt for den aktuelle produktion.

Det fremgår af ansøgningen at der rengøres i de enkelte staldafsnit efter hvert hold.

Der er mekanisk ventilation i alle staldafsnit. Ventilationsanlægget er med multi-step funktion. Multistepfunktionen kombinerer en trinløs styring af den enkelte ventilator med gruppevis styring af udsugningsenhederne i stalden. Dette reducerer energiforbruget. Kommunen vurderer, at ventilationssystemet ikke giver anledning til gener for de omkringboende, og finder ikke anledning til at stille vilkår til ventilationen.

Ansøger har i ansøgningen lavet følgende redegørelse for fravalg af BAT (kursiv):

Der foreligger 3 BAT-blade fra Miljøministeriet.

Det ene er luftvasker med syre som p.t. ikke forhandles i Danmark. Der er tale om en eksisterende slagtesvinestald og det vil kræve en helt ny spærkonstruktion hvis der skulle opsættes en centralkanal i den eksisterende stald, som er

kravet for at foretage luftrensning. Samtidigt er der et voldsomt tryktab hen over centralkanalene som kræver et stærkt forøget strømforbrug for at presse luften gennem rensere. Denne løsning kan altså kun komme på tale i nye stalde, hvis engang systemet bliver driftssikkert og tilgængeligt i Danmark. Denne løsning er derfor fravalgt

Det andet er køling af gyllen i gyllekummerne. I den eksisterende stald er der et stærkt reduceret areal med gyllekummer så effekten af gyllekøling vil ikke være så stor med mindre der blev etableret et linespil i kummerne der skulle køre uafbrudt for ikke at gyllelaget ikke skulle blive så tykt at kølingen reelt ingen effekt havde. Etablering af gyllekøling vil kræve at hele eksisterende gulv opbrydes for at slangerne kan nedstøbes. Samtidigt er det et krav for at betegne gyllekøling som BAT at varmen kan udnyttes. Varmen kan på Donsted ikke udnyttes og gyllekøling er derfor fravalgt.

Tredje byggeblad er på forsuring af gyllen. Omkostningerne til etablering og drift af forsuring er meget store. Samtidigt er der en række uafklarede problemstillinger i forbindelse med lugtgener fra procestanken. Det er primært de komplicerede svovlforbindelser, der opstår i den forsurede gylle, som medfører lugtgenerne. Der er også problemer med syrepåvirkningen på beton og inventar i stalden. Vigtigt er det dog at et sådan anlæg ikke vil kunne fungere i den eksisterende stald. Kummerne er 40cm dybe og det vil være umuligt at pumpe gyllen 130m ned i stalden. Gyllen vil lave oversvømmelse i de første sektioner og grisene vil blive syge af salmonella. Etablering af anlægget vil altså som for gyllekøling kræve at gulvet i den eksisterende stald opbrydes og ombygges. For at virke skal forsuret gylle flere gange dagligt pumpes ind i stalden. Dette kræver et rundskyldsystem for at kunne fungere. Det er der ikke i den eksisterende stald og alene længden på denne gør at forsuring ikke kan anvendes på Donsted. Gulvsystemet har i forvejen en meget lav ammoniakfordampning og der vil aldrig kunne opnås proportionalitet i en investering i forsuring.

KOMMUNENS VURDERING AF OG REDEGØRELSE FOR BAT

Det fremgår af vejledningen til Husdyrloven at vurderingen af BAT skal tage udgangspunkt i de BAT-blade der er offentliggjort på henholdsvis Miljøstyrelsens og Dansk landbrugsrådgivnings hjemmeside.

På miljøstyrelsens hjemmeside er der offentliggjort ét BAT-blad for svin generelt (gyllekøling) og to BAT-blade for slagtesvin (henholdsvis forsuring af gylle og luftrensning med syre). Det fremgår af BAT-bladet vedr. gylleforsuring i slagtesvinestalde samt af BAT-bladet vedr. luftrensning med syre i slagtesvinestalde at de to teknikker også vil kunne anvendes i stalde til andre kategorier af svin.

Landbrugets Rådgivningscenter har på sin hjemmeside offentliggjort i 3 BAT-blade vedrørende staldd typer med delvis spaltegulv (til henholdsvis smågrise, slagtesvin og søer i farestalde).

Udgangspunktet for de aktuelle BAT-blade og BAT-vurderingen i det hele taget er EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ (2003) – det såkaldte BREF-dokument. Med henblik på at reducere NH₃-emissionen fra staldanlægget er det i henhold til BREF (2003) generelt BAT i svinestalde at reducere overfladearealet, hvorfra der kan ske NH₃-fordampning, at fjerne gyllen hyppigt fra gyllekanaler, at afkøle gødningsoverfladen samt at bruge overflader, der er nemme at rengøre.

Staldtype

Hvad angår slagtesvinestalden foreligger der et BAT-byggeblad for indretning af slagtesvine-stalde med delvis spaltegulv med 30-67% spalter. Ifølge Plantedirektoratets normtal og IT-ansøgningssystemet skelnes der i dag mellem følgende to typer af slagtesvinestalde med delvis spaltegulv:

- Delvis spaltegulv med 25-49% fast gulv
- Delvis spaltegulv med 50-75% fast gulv

Miljøklagenævnte er i forbindelse med behandling af klagesager kommet med forskellige udmeldinger vedrørende BAT i slagtesvinestalde. I afgørelsen MKN-130-00552 af 30.09.2009 beslutter Miljøklagenævnet imidlertid at genoptage en tidligere MKN-afgørelse med henblik på at præcisere nævnets opfattelse af BAT-niveauet for gulvprofilen til slagtesvin.

I tiden frem til denne afklaring foreligger, vurderer Frederikshavn kommune at et staldsystem til slagtesvin med delvis spaltegulv og 25-49 % fast gulv lever op til kravet om BAT. Det er således denne staldtype der danner udgangspunktet for en beregning af hvilket ammoniakemissionsniveau projektet skal opfylde for samlet set at leve op til BAT (se afsnit 8).

I den konkrete sag er alle staldafsnit indrettet med delvis spaltegulv med 50-75% fast gulv hvilket giver anledning til en lavere ammoniakfordampning end den staldtype som Frederikshavn kommune som udgangspunkt betragter som værende BAT.

Ny teknologi

Luftrensning med syre kan etableres som decentrale eller centrale anlæg. Sidstnævnte forudsætter at afgangsluften samles i et fælles afkast. Luftrensning kan ligeledes etableres som fuld luftrensning eller delluftrensning hvor det kun er en del af afgangsluften der renses. Desto større andel af luften der renses desto større ammoniakreduktion. Derimod er der ikke i danske undersøgelser fundet nogen lugtreducerende effekt ved luftrensning med syre. Der er et øget energiforbrug til drift af vandpumper og ventilation. Meromkostningen pr kg reduceret N (inkl. værdien af sparet N) varierer fra 9 til 44 kr for besætninger på 500 DE afhængig af graden af luftrensning. De økonomiske beregninger der er foretaget i Miljøstyrelsens BAT-blade er foretaget på baggrund af nybyggeri og kan således ikke anvendes direkte i den konkrete sag. Det fremgår af BATbladet, at de danske forsøg med kemiske luftrensere viser, at der fortsat er problemer med driften hvilket indikerer at anlæggene endnu ikke er færdigudviklede. Ansøger har redegjort for, at etablering af luftrensningsanlæg forudsætter etablering af en centralkanal, hvilket vil kræve en helt ny spærkonstruktion. Ifølge BAT-bladet vil det dog være muligt at etablere decentrale luftrensningsanlæg på en mindre del af anlægget, hvilket må forventes ikke at kræve større ændringer i spærkonstruktionen. Idet der ikke er tale om nybyggeri og idet der ifølge BAT-bladet fortsat er problemer med driftsikkerheden vurderer Frederikshavn kommune imidlertid at hel eller delvis luftrensning med syre ikke er BAT i den konkrete sag.

Ved gyllekøling nedstøbes køleslanger i bunden af gyllekanalerne. Køleslangerne forbindes til en varmepumpe og den indvundne varme kan anvendes andre steder på ejendommen. Gyllekøling er en kendt og robust teknik med forventet lang levetid, lav risiko for driftsstop og begrænset behov for vedligeholdelse. Gyllekøling kan reducere ammoniakfordampningen, men har ingen reducerende effekt på lugtemissionen. Hvorvidt energiforbruget øges eller reduceres afhænger af muligheden for at afsætte den indvundne varme. Etablering af gyllekøling forudsætter at gulvet brydes op, så der kan nedlægges køleslanger. I den konkrete sag er der ikke nybyggeri, ligesom der ikke foretages renovering af det eksisterende staldanlæg. Anlæggets staldtype med over 50% fast gulv betyder samtidig, at arealet af gyllekanalerne er relativt mindre hvilket reducerer effekten af gyllekøling. Der er endvidere i den eksisterende stald nedlagt

køleslanger/gulvvarme i den faste del af gulvet i stierne. Overskydende varme fra de store slagtesvin omfordes således at stierne med de små slagtesvin kan opvarmes. Svinestalden har således i dag etableret en form for varmegenvindingsystem. På baggrund af ovenstående herunder især at der ikke er tale om nybyggeri eller renovering har Frederikshavn kommune vurderet, at gyllekøling ikke er BAT i den konkrete sag.

Ved tilsætning af syre til gylle sænkes gyllens pH-værdi. Dette medfører at en stor del af gyllens indhold af ammoniak (NH_3) omdannes til ammonium (NH_4^+) der ikke fordampes. Ammoniakfordampningen reduceres ifølge BAT-bladet med 65-70 % afhængig af stalddtype. Der er ikke nogen dokumenteret effekt på lugtemissionen fra stalden, idet der dog lokalt kan optræde lugtgener i forbindelse med procestanken. Med hensyn til energi er der et øget energiforbrug ved gyllekøling, idet der er en øget pumpning af gylle i kanalerne. Gyllens indhold af kvælstof og svovl øges, hvilket har en gødningsmæssig værdi i marken. Etablering af svovlsyrebehandling af gylle i slagtesvinestalde med delvis spaltegulv, 50-75 fast gulv er i miljøstyrelsens BAT-blad beregnet til en samlet meromkostning pr. kg reduceret N på 10,-. De økonomiske beregninger der er foretaget i Miljøstyrelsens BAT-blade er imidlertid foretaget på baggrund af nybyggeri og kan således ikke anvendes direkte i den konkrete sag. Det fremgår af BAT-bladet, at svovlsyrebehandling af gylle i mange tilfælde vil kunne etableres også i eksisterende stalde, dog med hensyntagen til betonkvaliteten og risikoen for reduceret holdbarhed som følge af sulfatpåvirkning. Ansøger har redegjort for en række problemstillinger i forbindelse med etablering af forsuring i det eksisterende staldanlæg. På grund af staldens konkrete udformning, dybde af kanaler samt længde af stalden vil det således kræve en hel eller delvis opbrydning af gulv og kanaler for at få systemet til at virke i praksis. Med udgangspunkt i ovenstående vurderer Frederikshavn kommune, at svovlsyrebehandling af gylle ikke er BAT på Donsted. Der er i vurderingen lagt vægt på at der ikke er tale om nybyggeri eller renovering af staldanlæg.

KOMMUNENS VURDERING AF BAT - KONKLUSION

Der er ikke nybyggeri i forbindelse med udvidelsen, ligesom der ikke foretages renoveringer af de eksisterende staldafsnit. Stalden er opført i 2000 med en forventet levetid på 25 år ifølge ansøgningen.

Ud fra kommunens vurdering af hvilke teknikker og tiltage der vurderes som værende BAT i den konkrete sag er det maksimale NH_3 -emissionsniveau beregnet i en fiktiv IT-ansøgning. Ansøger har herefter dokumenteret at det ansøgte lever op til dette emissionsniveau gennem eget valg af teknik. Se yderligere i afsnit 8.

Det eksisterende staldsystem – delvis spaltegulv med 50-75% fast gulv - lever op til kravet om BAT og har reelt en lavere NH_3 -emission end det staldsystem som Frederikshavn kommune betragter som værende BAT.

Idet der er tale om en udvidelse og ændring indenfor eksisterende rammer vurderes det, at der ikke er proportionalitet i at kræve etablering af ny teknologi i form af gyllekøling, luftrensning eller forsuring. Der er således tale om et eksisterende staldanlæg der ikke skal renoveres og hvor det vil være omkostningskrævende at etablere nyere teknologi.

Der er således ikke behov for at fastsætte en frist for opfyldelse af BAT i eksisterende stalde, idet disse allerede i dag vurderes at leve op til BAT. Det bemærkes at spørgsmålet om BAT vil indgå i forbindelse med kommende revurderinger af ejendommens miljøgodkendelse og i forbindelse med evt. kommende ansøgninger om renovering af staldanlægget eller udvidelse/ændring af husdyrproduktionen.

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift af husdyrholdet:

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført i overensstemmelse med ovenstående tabel 1. Produktionen må ikke overstige de anførte antal DE.
2. Der må ikke ændres på sammensætningen af dyregrupper og arter eller i staldindretning og andre forhold, uden at kommunen har vurderet effekten heraf. En ændring af sammensætningen af dyregrupper på maksimalt 5 % af den samlede husdyrproduktion kan dog ske uden yderligere vurdering fra kommunen, så længe det ikke medfører overskridelse af det tilladte maksimale antal DE.

4.2 FODRING

Der anvendes indkøbt tørfoder på ejendommen. Der anvendes fasefodring til smågrise og slagtesvinene, således at der anvendes op til 5 forskellige blandinger i perioden fra indsætning til slagtning.

Ved fasefodring er det muligt at smågrise og slagtesvin efter deres næringsstofbehov i de forskellige perioder og vægtklasser. Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor.

Foderblandingerne tilsættes syntetiske aminosyrer. Ved at reducere proteinindholdet i foderet samtidig med tilsætning af frie essentielle aminosyrer undgås at overfodre med ikke-essentielle aminosyrer. Det giver en bedre proteinudnyttelse og mindre overskydende protein hvorved kvælstofudskillelsen mindskes. Det fremgår endvidere af ansøgningen at de anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved tilgængeligheden af foderet naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREFdokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/ disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase. På ejendommen Donsted anvendes fasefodring, tilsætning af aminosyrer samt fytase.

Frederikshavn kommune vurderer i forhold til fodring at anvendelse af de nyeste fodernormer (Plantedirektoratet 2009-2010) samt tilsætning af fytase til alle foderblandinger kan betragtes som BAT. De nyeste normtal (2009-2010) har dels et lavere indhold af råprotein og dels et lavere forbrug af FE/kg tilvækst end normtal 2005-06. En række svineproducenter har mulighed for at opnå en bedre fodereffektivitet end normtallene viser og det kan diskuteres hvilket niveau for FE/kg tilvækst og råproteinindhold/FE der er BAT for en svineproduktion med den aktuelle størrelse og sammensætning. Der foreligger i skrivende stund ikke et BAT-blad vedrørende dette. Frederikshavn Kommune har imidlertid vurderet, at produktionen, for at opfylde kravet om anvendelse af BAT min. skal leve op til normtal for foder for 2009-2010 (for hhv. smågrise og slagtesvin). Der lægges her vægt på at der med knap 500 DE er tale om stor produktion, samt at der på anlægget er mulighed for at anvende fasefodring. Det bemærkes endvidere at de aktuelle fodernormer er baseret på faktisk opnåede resultater med hensyn til FE/kg tilvækst og g råprotein/FE. Kommunen vurderer på den baggrund at de aktuelle fodernormer er udtryk for en teknik der er tilgængelig.

Beregningen af hvilken ammoniakemission der kan være fra anlægget for at leve op til BAT er derfor lavet med udgangspunkt i Plantedirektoratets fodernormer 2009-2010 (se afsnit 8). An-

søger har imidlertid valgt andre teknikker til reduktion af ammoniakemissionen og der stilles derfor ikke vilkår til foderkorrektioner svarende til normtal 2009/2010. Der stilles dog vilkår om anvendelse af fytase i alle foderblandinger til svin.

3. De anvendte foderblandinger til svin skal være tilsat fytase

4.3 OPBEVARING AF FODER OG ENSILAGE

Indkøbt tørfoder opbevares i 4 siloer på 4X21 T der er placeret i umiddelbar tilknytning til stalden. Derudover er der opbevaring af sækkevarer i lade ved hovedanlægget. Der opbevares ikke ensilage på ejendommen.

4.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Ejendommens energi- og vandforbrug fremgår af Tabel 22.

TABEL 2 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Art	Forbrug/år
Halm til halmfyr	50 t
Dieselolie til traktorer m.v.	120.000 liter
Fyringsolie	20.000 l
Elforbrug til maskiner, lys, ventilatorer m.v.	220.000 KWh
Vand til drikkevand og rengøring m.v.	10.000 m ³

På ejendommen anvendes der halmfyr til opvarmning af stuehuset og fyringsolie til opvarmning af staldene. Der anvendes dieselolie til traktorer m.v. Derudover er der elforbrug til lys, opvarmning, ventilation m.v.. Ventilationsanlægget optimeres løbende og indstillinger justeres. Det fremgår af ansøgningen at der hyppigt foretages eftersyn og renholdelse af luftkanaler, hvorved modstand i ventilationssystemet undgås. Der anvendes generelt energibesparende belysning og der er etableret dagslysstyring i stalden.

Stald og beboelse forsynes med vand fra offentligt vandværk. De enkelte staldafsnit rengøres med højtryksrensere efter hvert hold. Ved vask af stalde anvendes en teknik med iblødsætning af staldene forud for rengøringen, hvilket reducerer vandforbruget til selve rengøringen. Der opsamles desuden regnvand der anvendes til vask af stalden.

Daværende Nordjyllands Amt gav i 1999 indvindingstilladelse til vanding med grundvand. Der blev givet tilladelse til en årlig indvinding på 100.000 m³ på nærmere fastsatte vilkår. Tilladelsen udløb 31. december 2009 og der er ikke søgt om fornyet tilladelse. En eventuel ny tilladelse skal gives i overensstemmelse med de kommende vandplaner. I tiden frem til de endelige vandplaner foreligger, kan den eksisterende tilladelse anvendes uændret.

Ejendommen er i juni 2009 blevet gennemgået af en energirådgiver fra Energi Nord. Der er ikke umiddelbart fundet muligheder for at opnå besparelser i energiforbruget. Dog peges der på

muligheder for optimering af ventilationsanlægget ved en evt. kommende renovering eller udskiftning af anlægget.

Ifølge BREF-dokumentet er det med hensyn til reduktion af energiforbruget i svinestalde BAT at optimere ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde, herunder at undgå modstand i ventilationssystemer gennem hyppig rengøring og eftersyn af kanaler m.m. Desuden er det BAT at anvende lavenergibelysning.

Kommunen vurderer endvidere at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på reduktion af energi- og ressourceforbruget og at virksomheden dermed lever op til BAT. I forbindelse med kommende revurderinger af virksomheden vil spørgsmålet om anvendelsen af BAT blive et fast punkt. Kommunen vurderer at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til virksomhedens energi- og ressourceforbrug.

4.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

Afledning af spildevand fremgår af tabel 3.

TABEL 3 AFLEDNING AF SPILDEVAND

Afløb:	Årlig mængde	Afledning til:
Sanitært spildevand fra driften	170 m ³	Bundfældningstank med nedsivningsanlæg
Tagvand fra stalde	1.200 m ³	Via faskiner til nedsivning
Rengøring af stalde	500 m ³	Til gylletank
Vaskeplads ved gylletank	100 m ³	Til gylletank

Tagvand fra stalden ledes til faskiner hvorfra det siver til terræn. En del af regnvandet opsamles dog og anvendes til rengøring i stalden. Sanitært spildevand fra velfærdsrum i stalden ledes til bundfældningstank med nedsivningsanlæg. Tanken tømmes årligt.

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand i ansøgt drift. Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand, herunder regnvand sker på forsvarlig vis. Det bemærkes at der ikke sker ændringer i håndtering af spildevand i forbindelse med den aktuelle miljøgodkendelse af ejendommen.

4.6 AFFALD, DØDE DYR, OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER

Ansøger har redegjort for nedenstående forhold omkring opbevaring og bortskaffelse af affald, døde dyr, olie, pesticider og øvrige kemikalier.

Placeringen af oplag af pesticider, kemikalier, olie, affald m.v. fremgår af anlægstegningen (se bilag 1). Pesticider opbevares i aflåst rum uden afløb. Ejendommen er med i den kommunale ordning for specialaffald og farligt affald i form af medicinrester, kanyler, neonrør m.v. opsamles i godkendt beholder fra AVV og afhentes af AVV. Plastemballage m.v. opsamles i 420 l containere der tømmes ugentlig. Derudover er der opsamling og afhentning af almindeligt husholdningsaffald.

Dieselolie opbevares i 3 tanke på henholdsvis 3.000, 6.000 og 6.000 l. Spildolie opbevares i tønder der er placeret i støbte betonkasser i værkstedet. Døde dyr opbevares og bortskaffes i henhold til gældende regler gennem DAKA hver uge. Døde dyr opbevares i container ved udkørslen ved gylletankene – se figur 2.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til opbevaring af olie, kemikalier m.v. på virksomheden. Ligeledes vurderer kommunen bortskaffelsen af affald fra virksomheden sker på miljømæssig forsvarlig vis.

FIGUR 2 AFHENTNING AF DØDE DYR

4.7 DRIFTSFORSTYRELSELER ELLER UHELD

Der kan være risiko for spild af gylle i forbindelse med pumpning til og fra gyllebeholdere. Derudover kan der være risiko for spild af kemikalier samt for spild af dieselolie ved påfyldning af dieseltank. Ved eventuel lækage af gyllebeholdere eller dieseltank kan der endvidere være risiko for spild.

Der er ingen faste pumper på de to gylletanke. Ved udkørsel af gylle anvendes gyllevogn med sugetårn med tilbageløb. Der er alarmanlæg i staldene der reagerer ved afvigelser indenfor strøm, foder, fugt og varme. På bedriften er der udarbejdet en beredskabsplan, hvori der er beskrevet, hvilke forholdsregler, der skal tages i forbindelse med brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt ved transport af bekæmpelsesmidler.

Kommunen vurderer, at risikoen for uheld der kan skade det omgivende miljø er tilstrækkelig reduceret med de anførte tiltag og finder ikke anledning til at stille yderligere vilkår. Dog stilles der vilkår om at beredskabsplanen årligt skal gennemgås og om nødvendigt revideres.

Vilkår:

4. Ejendommens beredskabsplan skal revideres årligt og være tilgængelig på bedriften.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

I nedenstående tabel 4 ses en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres, modtages og afsættes i den ansøgte produktion. Der udbringes 1,4 DE/ha på eget og forpagtet areal

TABEL 4 PRODUCERET, MODTAGET OG AFSAT HUSDYRGØDNING

GØDNINGSTYPE	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Svinegylle fra Donstedvej 60	56.413	10166	499,89
Svinegylle fra andre ejendomme på bedriften	45.817	8257	406,00
I alt til udbringning	102.230	18.423	905,89

Der er tidligere blevet udbragt slam på ejendommens arealer i henhold til gældende regler for dette (Bekendtgørelse nr. 1650 af 13.12.2006 om anvendelse af affald til jordbrugsformål - slambekendtgørelsen). Det fremgår af ansøgningen at der ikke fremover skal udbringes slam på bedriftens arealer.

5.2 OPBEVARING OG UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

Ejendommens opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning fremgår af tabel 5.

TABEL 5 OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

OPBEVARINGSANLÆG	Byggeår	Kapacitet (m3)	Overdækning
gyllebeholder 1	2000	4.500	Flydelag
gyllebeholder 2	2000	4.500	Flydelag
I alt	-	9.000	-

Tankene opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.09.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt én gang årligt med henblik på inspektion og vedligeholdelse. Der er indsendt kapacitetserklæring der viser at opbevaringskapaciteten efter udvidelsen vil være på 12,6 måneders opbevaring. Kravet til opbevaringskapacitet i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen (normalt krav om 9 mdr.s kapacitet) er dermed opfyldt.

Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsurening, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget.

Det fremgår af ansøgningen at al gyllen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. En række af arealerne ligger under 1.000 m fra sårbare arealer i henhold til §7 i Husdyrloven og her nedfældes gyllen på sort jord og i græs. Der udarbejdes mark- og gødningsplan og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ifølge ansøger ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

I henhold til EU-kommisionens referencedokument om Bedst Anvendelig Teknologi (BAT) for svine- og fjerkræhold fra 2003 er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Med hensyn til udbringning af husdyrgødning er det ifølge BREF-dokumentet BAT at afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen, således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunen har ud fra ansøgers oplysninger vurderet at opbevaringen af husdyrgødning lever op til BAT samt at den beregnede opbevaringskapacitet er tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Ved de seneste landbrugstilsyn i september 2008 og december 2005 er begge gylletanke fundet i orden med det nødvendige flydelag og har således ikke givet anledning til anmærkninger. Da flydelag på gylletanken ifølge BREF-dokumentet betragtes som BAT, vurderer kommunen at der ikke at være grundlag for at stille vilkår om fast overdækning af de to gylletanke med henvisning til BAT.

Med hensyn til udbringning af gylle overholder bedriften ifølge ansøgningen de generelle regler omkring udbringning af husdyrgødning. Herunder nedfældning af husdyrgødning på arealer med sort jord eller græs der ligger mindre end 1.000 m fra §7-naturarealer. Nedfældning af gylle i sort jord giver anledning til en lavere ammoniakfordampning og færre lugtgener end udbringning af gylle med slæbeslanger. Samtidig opnås generelt en øget kvælstofudnyttelse af gyllen hvilket igen giver mulighed for et højere udbytte. De samme fordele kan ikke opnås ved nedfældning i vintersæd hvor der bl.a. er problemer med køreskader som følge af nedfældningen. I praksis kan alle maskinstationer tilbyde nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og i græs og teknikken er således tilgængelig. Fra 1.januar 2011 bliver nedfældning af gylle i sort jord og på græs et generelt krav for alle arealer uanset beliggenhed i forhold til §7-arealer. Frederikshavn kommunen vurderer at nedfældning af flydende husdyrgødning i sort jord og på græs er Bedst Anvendelig Teknik for så vidt angår udbringning af husdyrgødning og stiller vilkår om dette i miljøgodkendelsen.

Kommunen har stillet følgende vilkår vedr. opbevaring/udbringning af husdyrgødning:

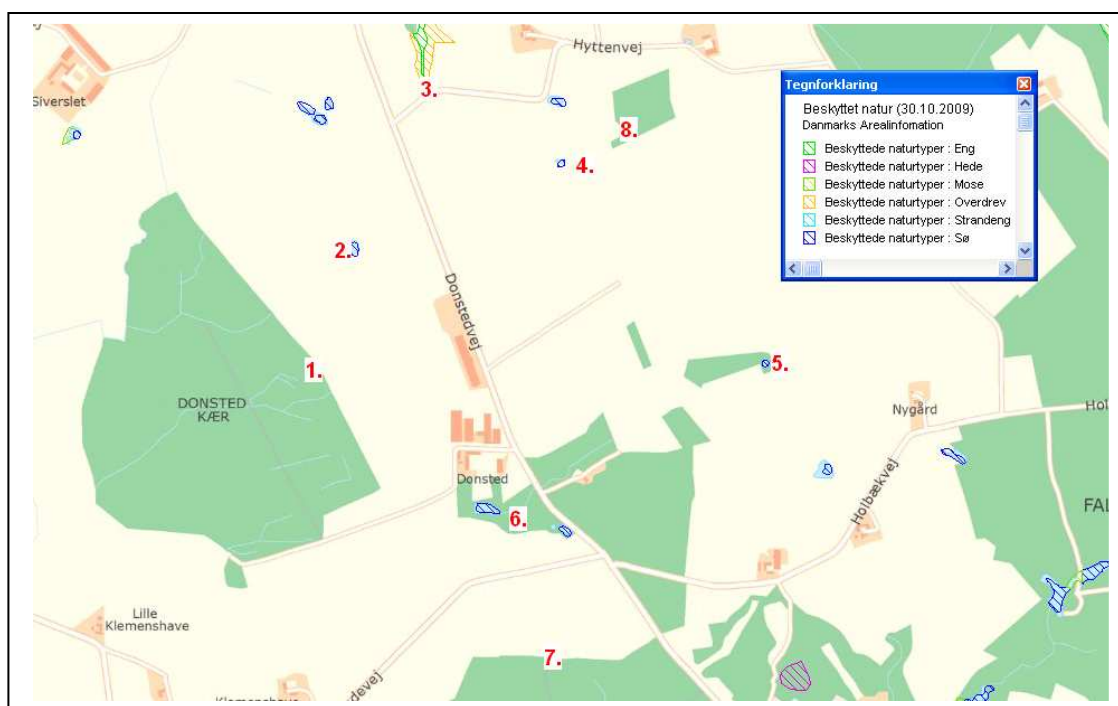
5. Al flydende husdyrgødning der udbringes på sort jord eller græs skal udbringes ved nedfældning

6.1 AMMONIAK OG NATUR NÆR ANLÆGGET

Beregninger foretaget i IT-ansøgningen (skema 12.361, version 2) viser, at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 4.557 kg kvælstof/år og i ansøgt produktion 6.335 kg kvælstof/år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 1.778 kg kvælstof/år.

Der er et generelt krav i Lov om miljøgodkendelse m.v. om, at der for miljøgodkendelser ansøgt i 2009 skal ske en 25 % reduktion af ammoniakfordampningen i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet gælder for udvidelser samt for stalde, som renoveres. I forhold til udvidelsen på Donsted er dette reduktionskrav overholdt. Der er i miljøgodkendelsen stillet en række vilkår vedrørende dyrehold, staldtyper, fodring m.m. der er en forudsætning for at reduktionskravet er opfyldt.

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug har udpeget visse af naturbeskyttelseslovens beskyttede naturområder (§7-arealer) og fastlagt 2 bufferzoner om disse naturtyper (hvh. 300 m og 1000 m), samt angivet nogle beskyttelsesniveauer, som skal overholdes i forbindelse med miljøgodkendelser i bufferzonerne. Derudover skal kommunen vurdere de resterende beskyttede naturtyper i forhold til naturbeskyttelsesloven.

FIGUR 3 §3-AREALER NÆR EJENDOMMEN OG PUNKTER TIL N-DEPOSITION

Den nærmeste bufferzonetur ligger omkring 1400 m syd for anlægget, som således ikke er beliggende indenfor bufferzone.

§ 3 arealerne, der ligger indenfor en radius af 1000 meter fra ejendommen, er beliggende i områder, der i kommuneplan 2009-2020 for Frederikshavn Kommune er udpeget til naturområde. I områder udpeget som naturområde må anvendelsen ikke forringe muligheden for at opfylde de målsætninger for naturtilstanden, som kan opstilles med baggrund i naturkvalitetsplanlægnings-

systemet. I disse områder skal der foretages en afvejning mellem hensynet til landbrugsinteresser og jordbrugsinteresser.

Der er lavet ammoniakdepositionsregninger på udvalgte naturlokaliteter, indenfor 1.000 meter fra ejendommen. Der er foretaget beregning på de nærmeste lokaliteter og til de lokaliteter, hvor der vurderes potentielt at kunne være et problem ved en øget ammoniakdeposition. Ud fra det er der lavet en vurdering af alle §3-områder indenfor 1.000 meter fra ejendommen. De udvalgte punkter kan ses på figur 3 og den beregnede N-deposition fremgår af tabel 6.

Punkt 1 og 5 - 8 er beliggende i økologisk forbindelse. De økologiske forbindelser fremgår af kommuneplan 2009-2020 for Frederikshavn Kommune og udpegningens formål er at sikre, at barrierer for spredningen af planter og dyr så vidt muligt undgås, jf. retningslinie 5.5.7 og 5.5.8. I områder hvor der er særlige naturinteresser, dvs. til særligt værdifulde naturområder indenfor naturområde, regionale naturområder og/eller økologisk forbindelse, er kommunen særligt opmærksomme på naturinteresser og på om der skal stilles skærpede vilkår.

TABEL 6BEREGNING AF N-DEPOSITION TIL EN RÆKKE NATURPUNKTER

Punkt	Naturtype	Merdeposition	Totaldeposition
1	Skov	0,9	3,1
2	Sø	0,6	2,2
3	Overdrev	0,3	1,0
4	Sø	0,5	1,6
5	Sø	0,3	0,9
6	Sø	0,3	1,2
7	Skov	0,1	0,5
8	Skov	0,4	1,5

Baggrundsbelastningen i dette område af Frederikshavn Kommune er på ca. 15 kg N/ha/år.

Der ligger flere skovområder indenfor 1000 meter fra ejendommen. Ifølge "Vejledning vedrørende sagsvurdering for lokale miljøeffekter som følge af luftbårent kvælstof ved udvidelse og etablering af husdyrbrug", udgivet af Miljøministeriet er tålegrænsen for skov på 7-20 kg N/ha, hvis der er tale om ekstensivt drevet skov med en vis naturværdi. Er der derimod tale om en intensivt drevet skov anbefaler de en grænse på 31 kg N/ha. Der er foretaget depositionsregninger til de tre af skovområderne. Til de to af skovområderne (punkt 7 og 8) er merdepositionen < 0,6 kg N/ha. Totalbelastningen til de to skovområder er på henholdsvis 0,5 og 1,5 kg N/ha. Ifølge DMU-notat er den faglige vurdering, at det vil være vanskeligt at påvise en effekt på et naturområde, ved en merbelastning på < 0,6 kg N/ha. I særlige tilfælde kan det dog give mening at skærpe til et lavere niveau, også hvis det vurderes at totaldepositionen er for høj, hvilket i så tilfælde vil ske efter bilag IV til husdyrloven. Den merdeposition, der vil komme til de to skovområder med det påtænkte projekt, overholder imidlertid de skærpede krav der eventuelt kunne stilles, og derfor har kommunen vurderet, at en besigtigelse ikke er nødvendig.

Til det ene af skovområderne (punkt 1) er der imidlertid en merdeposition på > 0,6 kg N/ha og skoven overholder ikke krav til eventuelt skærpede vilkår. Med den baggrund har kommunen valgt at besigtige skoven. Kommunen har ved besigtigelsen og vurderingen af naturtilstanden i

skoven taget udgangspunkt i en rapport fra DMU nr. 634 om Skovenes naturtilstand. I rapporten kommer de med et oplæg til, hvordan man vurderer en bøgeskoves naturtilstand og hvilke parametre man vægter. Skoven er på knap 40 ha og en blanding af løvskov og nåleskov. Løvtræerne er plantet yderste og nåletræerne i midten af skoven. Nåletræsbevoksninger er tydeligt drevet, med træer i lige rækker og ensaldrene. Løvskoven er lidt mere varieret med forskellige trætyper, dog plantet i klynger, en vis grad af selvforryngelse og nogen steder med to etager i skoven. Nogle steder ligger der også væltede træer, men det er ikke det typiske billede og det ser mest ud som om det er sket der, hvor det har været for vådt til at få dem fjernet med maskine. Løvskoven bærer imidlertid også præg af at være drevet og er uden de helt store naturværdier. Skoven modtager efter udvidelsen mellem 16 og 19 kg N/ha, alt efter hvordan man sammenregner baggrundsbelastning og totaldeposition. Frederikshavn Kommune vurderer at tålegrænsen må ligge et sted mellem 20 og 31 kg N/ha og mener derfor ikke, at der er belæg for at skærpe vilkårene i forhold til skoven.

Udover skov ligger der en del søer i området. Tålegrænsen for søer med en habitatnaturtype er på 5 – 10 kg N/ha. En stor del af de danske søer hører imidlertid til den næringsbelastede slags, der ikke er kvælstofbegrænsede. For denne type af søer vil en yderligere kvælstofdeposition således ikke have nogen betydning for søens tilstand. Denne type af søer findes typisk i forbindelse med marker, hvorimod "finere" søer typisk vil findes i forbindelse med anden natur.

Der er foretaget beregning til fire søer indenfor området. Alle søerne vil efter en udvidelse modtage en merdeposition der er $\leq 0,6$ kg N/ha og der vil altså ifølge DMU ikke forventes nogen tilstandsændring.

De to af søerne (punkt 5 og 6) ligger tilknyttet skov og kunne altså eventuelt tænkes at indeholde en vis naturværdi. Totaldepositionen til de to søer er på henholdsvis 0,9 og 1,2 kg N/ha. Merdepositionen til begge punkter er imidlertid så lav, at den vil overholde eventuelt skærpede krav.

De to andre søer (punkt 2 og 4) ligger i forbindelse med mark og har som sagt en merdeposition på $\leq 0,6$ kg N/ha og en totaldeposition på 2,2 og 1,6 kg N/ha. Disse søer forventes ikke at have nogen særlig naturværdi, grundet deres placering, og derfor vurderes en merdeposition på $\leq 0,6$ kg N/ha at være et rimeligt afskæringskriterie for, hvornår det forventes nødvendigt med en besigtigelse.

På den baggrund har Frederikshavn Kommune vurderet, at det ikke er nødvendigt med en besigtigelse af søerne i området.

Nord for ejendommen ligger der desuden mindre områder med overdrev og eng (punkt 3). Tålegrænsen for overdrev er på 10 – 20 kg N/ha og for eng 15 – 25 kg N/ha. Merdepositionen til dette punkt er på 0,3 kg N/ha og totaldepositionen er på 1,0 kg N/ha. Merdepositionen til punktet er så lavt, at det vil overholde eventuelt skærpede krav og Frederikshavn Kommune har derfor vurderet at en besigtigelse ikke er nødvendig.

Natura 2000 områder og fredninger

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000 område nr. 14, Ålborg Bugt, nordlige del) ligger omkring 8 km sydøst for anlægget.

Grundet afstanden vurderer Frederikshavn Kommune at belastningen fra stald og lager ikke kan betyde en forringelse af naturtyper og arter indenfor det internationale beskyttelsesområde.

Habitatdirektivet, bilag II- og bilag IV-arter

I området er der registreret følgende bilag IV-arter: Spidssnudet Frø s. 142, Markfirben s. 106, Odder s. 92, Dværgflagermus s. 71, Skimmelflagermus s. 63, Sydflagermus s. 60, Brunflager-

mus s. 53, Vandflagermus s. 41. (Sidetal henviser til Faglig Rapport fra DMU nr. 635, 2007: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV. Listen omfatter arter der er fundet i Frederikshavn Kommune). Detaljeret kendskab til øvrige bilag IV-arter i området haves ikke. Udvidelsen medfører ingen væsentlig påvirkning af disse arters levevilkår.

Da det nærmeste Natura 2000 område ligger så langt væk fra ejendommen vurderes udvidelsen at have en neutral effekt på bilag II arter.

KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING I FORHOLD TIL NATUR

Projektet vurderes ikke at medføre en væsentlig forringelse af naturtyper og arter indenfor det nærmest liggende internationale beskyttelsesområde eller fredning. Samtidig er der ingen væsentlig påvirkning af naturarealerne i nærområdet, herunder bufferzonenaturen.

Frederikshavn Kommune skønner, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV. Detaljeret kendskab til enkelte arters forekomst i området haves ikke, vurderingen er foretaget ud fra de nyeste oplysninger om arternes udbredelse.

En forudsætning for ovenstående beskrivelse og vurdering af påvirkningen af beskyttet natur omkring ejendommen er at den beregnede ammoniakfordampning er på maksimalt 6.335 kg N om året. Denne ammoniakfordampning er et resultat af sammensætningen af dyreholdet, valg af staldd typer, staldd teknologi, foderkorrektioner, afgræsningsstrategi, m.m. Der er stillet vilkår vedr. de faktorer der har betydning for dette.

6.2 LUGT

Miljøstyrelsens ansøgningssystem (skema 12.361, version 2) har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se Tabel 7. Her ses også de målte afstande fra stalden til nærmeste byzone/samlede bebyggelse/nabobeboelse.

TABEL 7 LUGTGENEAFSTANDE

Områdetype (Beregningsmodel)	Ukorrigeret geneafstand	Faktisk afstand fra stald til område
Byzone (ny) Dybvad	818 meter	Ca. 2.400 m
Samlet bebyggelse (ny) Mølholt	625 meter	Ca. 2.000 m
Enkelt bolig (ny)	303 meter	Ca. 850 m

Geneafstanden beregnes i Husdyrgodkendelse.dk gennem 2 forskellige modeller. Dels FMK-modellen, som tidligere var den mest udbredte, og dels gennem den nye lugtvejledning. I beregningen anvendes den model der giver den længste afstand og dermed den største beskyttelse af naboer, byzone etc. Den ukorrigerede lugtgeneafstand er den geneafstand der kan beregnes på baggrund af lugtemissionen fra alle stalddafsnit og hvor der ikke er korrigeret for kumulation eller vindretning eller evt. bortscreening af stalddafsnit der ligger længere væk.

I den konkrete sag (Donsted) er det den nye model der er anvendt for alle tre områdetyper (byzone, samlet bebyggelse og nabobeboelse). Der er alene beregnet en ukorrigeret geneafstand, idet der er god afstand til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone. Husdyrgodkendelse.dk konkluderer at genekriteriet er overholdt for alle tre områdetyper og at der ikke er nabobeboelse/samlet bebyggelse eller byzone indenfor 1,2 gange geneafstanden. Dette bekræftes af de målte fysiske afstande fra hjørne af stald til nærmeste nabobeboelse, samlede bebyggelse og enkeltbeboelse der er angivet i ovenstående skema.

Periodiske lugtgener kan forekomme, når der pumpes gylle til og fra gylletankene, samt når der spredes gylle på markerne. Bedriften skal overholde de generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen vedr. blandt andet tidspunkter for udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 m fra byzone samt områder i landzone udlagt til boligformål. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne og at der ikke er behov for at stille vilkår vedrørende lugt fra anlægget eller lugt i forbindelse med håndtering og udbringning af husdyrgødning.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Af projektbeskrivelsen fremgår det, at skadedyr generelt bekæmpes i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse og kommunens anvisninger.

Eventuelle flueproblemer i staldene bekæmpes med gyllefluer og med hensyn til rottebekæmpelse er der fast aftale med rottebekæmpelsesfirma, der gennemgår ejendommen 12 gange årligt.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende og at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår.

6.4 TRANSPORT

Den interne transport på ejendommen er ifølge ansøgningen indrettet med henblik på at skabe minimal gene for naboer. Gylletransporter og transporter med markafgrøder og husdyrgødning er sæsonbetonet, mens de øvrige transporter med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året.

I forbindelse med udvidelsen vil der ske en stigning i antallet af transporter med gylle. Øvrige transporter - foder, levende og døde dyr, olie m.m. - vil fortsætte i omtrent samme antal som i nudriften, delvist grundet større kapacitet pr. transport.

Det fremgår af ansøgningen at al transport med gylle på offentlig vej sker med lukket tankbil. Alle bedriftens arealer indgår i miljøgodkendelsen, men husdyrgødningen fra Donstedvej 60 udbringes som udgangspunkt ikke til alle arealer på bedriften. Bedriften har slagtesvineproduktion på en række andre ejendomme og som udgangspunkt udbringes husdyrgødningen til de arealer der ligger tættest på selve produktionsstedet. Dette er hensigtsmæssigt, idet det reducerer transporterne med flydende husdyrgødning.

Tabel 8 viser skønnede antal transporter på ejendommen. Det er kommunens vurdering, at der ikke er behov for at stille supplerende vilkår vedrørende transport af gylle. Det er endvidere kommunens vurdering at ejendommens ind- og udkørselsforhold ikke vil give anledning til gener for omgivelserne.

TABEL 8 ANTAL TRANSPORTER FØR OG EFTER ÆNDRINGEN

Art	Antal transportere før udvidelse	Antal transportere efter udvidelse
Indkøb af grise	28	28
Slagtesvin til slagteri	70	70
Døde dyr	180	180
Indkøbt foder	180	180
Eget korn o.lign.	250	250
Olie	24	24
Gylle	320	400
Andet	15	15

6.5 STØJ, STØV OG LYS

STØJ

Støjkilder på ejendommen er ventilationsanlæg, højtryksrensere, foderanlæg, gyllepumper, indblæsning af foder i siloer, den daglige brug af traktorer samt transportere til og fra ejendommen. Derudover må der påregnes støj ved transport af grise til og fra ejendommen samt ved indblæsning af foder.

Ventilationsanlæg og foderanlæg har kontinuerlig drift i alle døgnets timer. Brugen af traktorer i det daglige begrænser sig normalt til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette. Transportere på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet og høstarbejdet i marken. Der pumpes gylle fra staldene ca. 1 gang om ugen.

Ejendommen ligger i god afstand fra naboer og kommunen har på den baggrund vurderet at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende.

STØV

Støvkilder på ejendommen vil primært være i forbindelse med håndtering af foder samt kørsel med maskiner. Ejendommen ligger i god afstand fra naboer og kommunen har på den baggrund vurderet at støv fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende.

LYS

Eventuelle lysgener fra ejendommen kan stamme fra inden- eller udendørs lys på ejendommen der er tændt om aftenen. Det fremgår af ansøgningen at inden- og udendørs belysning er styret med timere med henblik på at minimere energiforbruget. Generelt anvendes energibesparende belysning. Ejendommen ligger i god afstand fra naboer og kommunen har på den baggrund vurderet at lys fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende.

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

Nedenstående tabel 9 viser hvordan bedriftens ejede og forpagtede areal ligger i forhold til kvælstof- og fosforfølsomme områder:

TABEL 9 OVERSIGT OVER AREALER

Areal	I alt, ha	I Nitratfølsomme indvindingsområde	I nitratklasse 1	I fosforklasse I, II og III	I nitratklasse II & III
Ejet og lejet areal	647,14	0,0	12,47	0 ha	0 ha

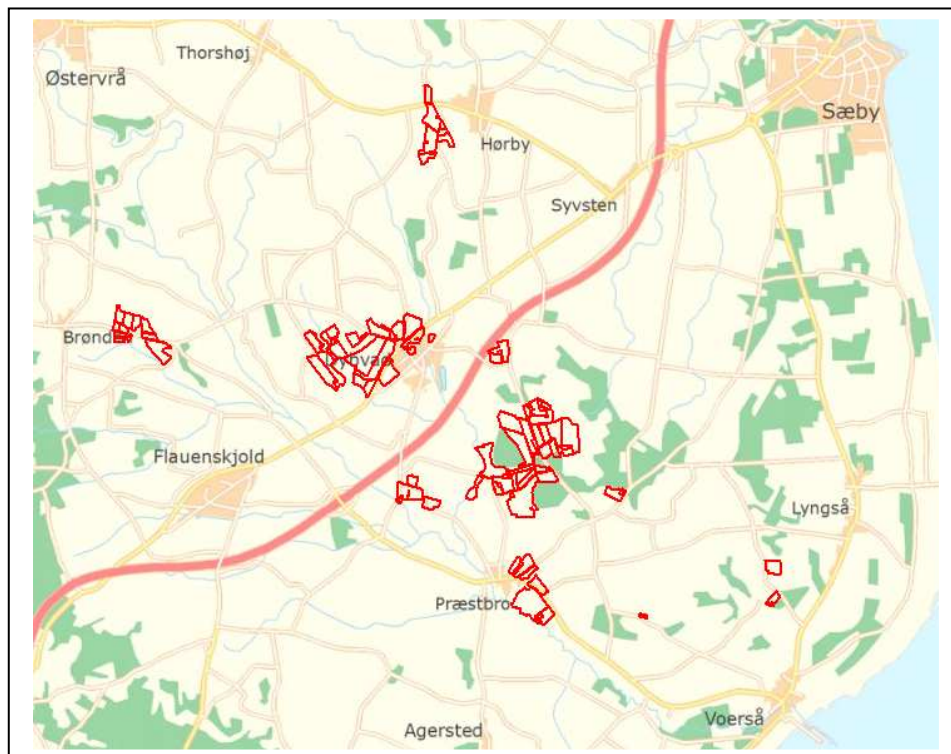
Der indgår ikke aftalearealer i ansøgningen.

En række af arealerne svarende til ca. 52 ha ligger i nabokommunen Brønderslev kommune og der er derfor foretaget høring i denne kommune. Høringssvaret er indarbejdet i nedenstående vurdering af arealerne.

Ejendommens husdyrgødning udbringes på de arealer, som fremgår af figur 4. Der udbringes med et husdyrtryk på maks. 1,4 DE/ha.

Hovedparten af arealerne er i IT-ansøgningen indtastet med JB2 og JB4. En mindre del er dog angivet med JB6. Det fremgår af ansøgningen at jordtyperne er angivet med udgangspunkt i ansøgers markplan. Ifølge jordklassificeringen (fra Dansk Jordbrugsforskning, 1975-1979) er hovedparten af arealerne i området klassificeret som lerblandet sandjord (JB 3-4) mens en mindre del er klassificeret som JB 5,6 og 2. Det vurderes at jordtyperne er angivet korrekt.

Arealerne er i IT-ansøgningen markeret som ikke-drænede. Kommunen har ikke undersøgt dette nærmere. Idet arealerne ikke ligger i opland til Natura2000 område der er overbelastet med fosfor, vurderes det, at det er uden betydning for sagens behandling hvorvidt arealerne er drænet eller ej. Der henvises i øvrigt til Miljøstyrelsens FAQ nr. 71.

FIGUR 4 UDBRINGNINGSAREALER

7.2 PÅVIRKNINGER AF SØER OG VANDLØB

Nærmeste målsatte sø er Dybvad sø. De nærmeste udbringningsarealer ligger ca. 0,5 km fra søen. Der er imidlertid ingen af udbringningsarealerne der ligger i opland til Dybvad Sø.

Udbringningsarealerne grænser på flere strækninger op mod vandløb der er omfattet af kravet om 2 m bræmmer. Det gælder bl.a. Voer Å (B2 målsat) med tilløb, Holbæk vandløb (B1 målsat), Siverslet Bæk (B1, B2-målsat) med tilløb, Dybvadgårds bæk (B1 målsat), Bredmose Bæk (B1, B2 målsat), Ovnstrup bæk (B1-målsat), Degemosebækken (B1-målsat)

Der er ingen stærkt skrånende udbringningsarealer mod de pågældende vandløb. Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbene vurderes ikke at udgøre en risiko, såfremt der opretholdes en dyrkningsfri bræmme på minimum 2 m jf. Vandløbslovens § 69.

Med den seneste revidering af Husdyrgødningsbekendtgørelsen (bek. nr. 717 af 2.juli 2009) er der forbud mod udbringning af husdyrgødning på arealer med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, indenfor en afstand af 20 m fra vandløbets øverste kant. Frederikshavn kommune har vurderet, at der ikke indgår arealer der er omfattet af dette forbud.

Frederikshavn kommune har på baggrund af ovenstående vurderet, at den fortsatte anvendelse af udbringningsarealerne ikke vil give anledning til negative påvirkninger af søer og vandløb.

7.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

En mindre del af udbringningsarealerne (ca. 12,47 ha) ligger i nitratklasse I og dermed i et kvælstoffølsomt opland til et Natura 2000-vandområde. Der er derimod ingen udbringningsarealer i nitratklasse II eller III. Ligeledes er der ingen udbringningsarealer der ligger i fosforklasse I, II eller III efter bilag 3 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Inden for arealer, som er omfattet af nitratklasse I efter husdyrloven er der krav om, at der alene må udbringes op til 85 % af den husdyrgødning, som harmonireglerne ellers giver mulighed for. Der kan dog udbringes mere husdyrgødning, såfremt der anvendes andre virkemidler, som giver tilsvarende resultat i forhold til kvælstofudvaskningen. I det konkrete projekt anvendes sædskifte S4 og der etableres 0,01 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder. Kravet til N-udvaskning er dermed overholdt. Der stilles vilkår vedrørende sædskifte og ekstra efterafgrøder.

Alle arealer afvander til Kattegat. Hovedparten af udbringningsarealerne afvander til Kattegat via Voer Å der har udløb til Natura2000 området nr. 14: "Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Området er samtidig udlagt som EU-fuglebeskyttelsesområde. En mindre del af arealerne svarende til 12,47 ha ligger i opland til Strengsholt Bæk der ligeledes har udløb til Natura2000 område nr. 14 "Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". De førnævnte 12,47 ha ligger samtidig i nitratklasse 1. Cirka 25 ha af udbringningsarealerne ligger i opland til Sæby Å der ikke har udløb direkte til Natura2000 område

På grund af strømforholdene i Kattegat, vurderer kommunen, at der sker en udpræget opblandning af vandene og at der derfor generelt skal foretages en vurdering efter habitatdirektivet for projektets eventuelle påvirkning af de marine Natura 2000-områder uanset om arealerne afvander direkte til et Natura2000 område.

Udpegningsgrundlaget for Natura2000 områderne i Kattegat er bl.a. arter af sæl, odder, terner og trækfugle samt forskellige marine naturtyper. Det er vurderet i basisanalysen, at en forøget næringsstofbelastning kan mindske fødegrundlaget i form af fisk, snegle, muslinger, krebsdyr, bundvegetation m.v. for de pågældende arter. Det er endvidere vurderet, at ændringer i næringsstoffindholdet kan ændre artssammensætningen, størrelse og udbredelse af bundflora og – fauna i en række af de marine naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget.

Ifølge basisanalyserne er det usikkert om effekterne af vandmiljøplanerne I-III vil sikre Natura 2000-områderne i Kattegat en gunstig bevaringsstatus.

Husdyrlovens fastlæggelse af nitratklasser, og de deraf følgende krav til mindre kvælstofbelastning af områderne, sikrer de oplande, hvor der er størst risiko for kvælstofudvaskning til sårbare recipienter. Basisanalyserne indgår som eksisterende viden i det grundlag, nitratklasserne og husdyrlovens kvælstofkrav bygger på. Kommunen har ikke yderligere viden om sårbarheden af Kattegat, som giver anledning til at vurdere, at det aktuelle opland har en væsentlig større sårbarhed, end forudsat ved fastlæggelsen af husdyrlovens beskyttelsesniveau. For så vidt angår Natura2000 området ved Aalborg Bugt kan det, i modsætning til mere lukkede Natura2000 recipienter, karakteriseres som et robust vandområde der har stor vandudskiftning med resten af Kattegat, Skagerak og Nordsøen.

Voer Å har et samlet opland på 24.370 ha. Ca. 615 ha svarende til ca. 2,5% af udbringningsarealerne hørende til Donsted ligger i opland til Voer Å. Tilsvarende udgør arealer i opland til Strengsholt Bæk og Sæby Å henholdsvis 0,7 og 0,2% af de pågældende oplande. Det samlede opland til såvel Kattegat generelt som til Natura2000 området nr. 14: "Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" er imidlertid langt større og omfatter arealer på tværs af flere kommunegrænser.

Udvaskningen af kvælstof fra arealerne i IT-ansøgningen er beregnet til 62,6 kg N/ha fra rodzonen i gennemsnit. Reduktionspotentialet fra hovedparten af arealerne svarende til ca. 635 ha er på 51-75%. For de resterende arealer svarende til 12,47 ha er reduktionspotentialet på 0-50%.

Med hensyn til fosfor udbringes der ifølge ansøgningen 28,5 kg P/ha i gennemsnit. Med sædskiftet S4 fjernes der i gennemsnit 21,4 kg P/ha. Der er således et fosforoverskud på arealerne på gennemsnitlig 7,1 kg P/ha/år. Som tidligere nævnt er der ingen af arealerne der ligger i opland til fosforfølsomt Natura2000 område. Der er ingen af udbringningsarealerne der er stærkt skrånende mod vandløb og det vurderes på den baggrund at risikoen for overfladetab af fosfor fra arealerne er begrænset.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at projektet ikke i sig selv kan give anledning til væsentlig påvirkning af de marine Natura2000 område i Kattegat.

Med hensyn til kumulativ effekt, har der ifølge Analyse af jordbrugserhvervene 2009 (Statsforvaltningen Nordjylland) i de pågældende oplande været uændret eller meget svagt stigende udvikling i dyretrykket i perioden 2001-2006. Der er dermed ikke grund til at antage at anvendelse af de pågældende arealer i sammenhæng med andre projekter kan påvirke de marine Natura2000 områder væsentligt.

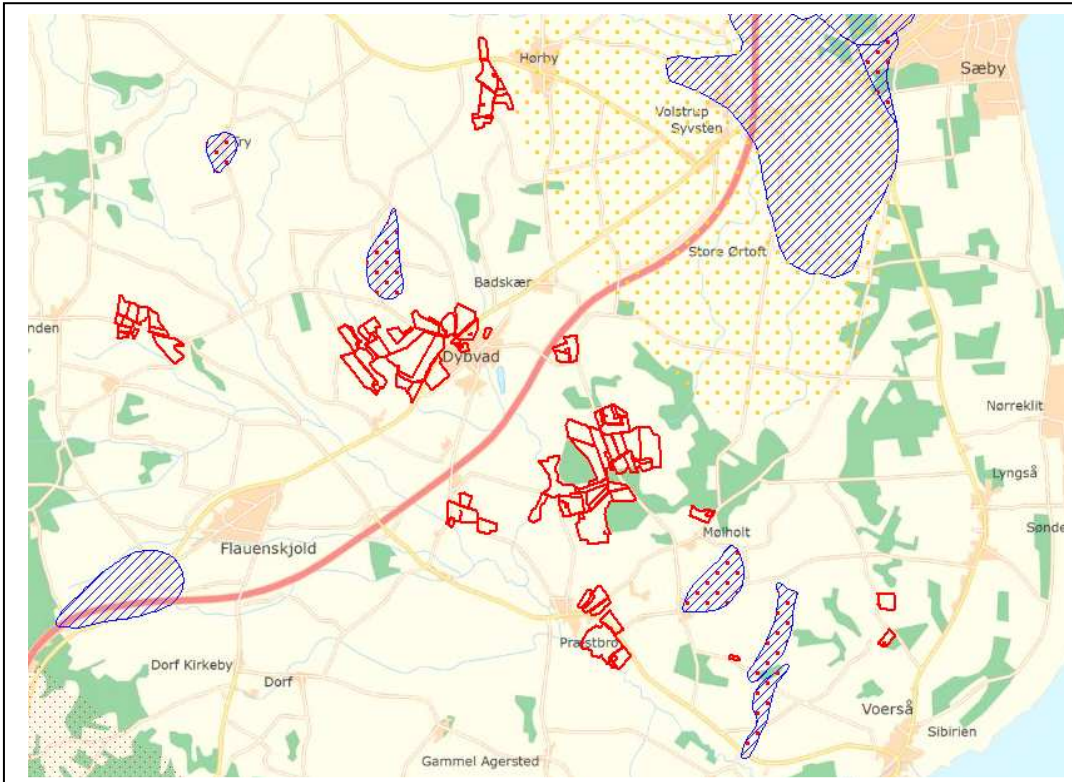
Det er Frederikshavn kommunes samlede vurdering, at projektets udledning af kvælstof og fosfor hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil have en væsentlig indvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 områderne i Kattegat. Frederikshavn kommune har på den baggrund ikke fundet anledning til at stille skærpede krav i forhold til udvaskning af kvælstof eller fosfor.

Vilkår:

6. Der skal på ejendommens udbringningsarealer etableres min. 0,01% ekstra efterafgrøder i forhold til lovens krav.
7. Ejendommens udbringningsarealer skal drives med et sædskifte svarende til Sædskifte S4 i Miljøstyrelsens sædskiftenotat eller et sædskifte med et lavere udvaskningsindeks. Sædskifter med tilhørende udvaskningsindeks fremgår af bilag 2

7.4 KVÆLSTOF TIL GRUNDVAND

Der er ingen af udbringningsarealerne der ligger i område der er udlagt til nitratfølsomt indvindingsområde. Der er ligeledes ingen arealer i områder med indvindingsopland eller område hvor der er udarbejdet indsatsplan. Der er således ikke behov for at stille skærpende vilkår i forhold til grundvand. De grundvandsmæssige interesser i form af indvindingsoplande og nitratfølsomme indvindingsområder fremgår af figur 5.

FIGUR 5 NITRATFØLSOMME INDVINDINGSOMRÅDER (GULE OG RØDE PRIKKER) OG INDVINDINGSOPLANDE (BLÅ SKRAVERING)

7.5 PÅVIRKNING AF NATUR, NATURA2000 SAMT BILAG II OG IV ARTER

Arealer beskyttet efter naturbeskyttelsesloven §3

I forbindelse med sagsbehandlingen er der konstateret en række mindre overlap mellem udbringningsarealer og arealer omfattet af den vejledende §3-registrering (Naturbeskyttelsesloven). Det drejer sig om delarealer på mark 326-0, 350-0, 425-0, 431-0, 21-0d og 26-0d. På baggrund af analyse af luftfotos fra år 1992 - 2008 vurderer Frederikshavn Kommune, at der er tale om fejlregistreringer af §3 på de angivne steder og disse mindre §3-områder afregistreres. Særskilt meddelelse om dette sendes direkte til lodsejeren.

Udbringningsarealer der skråner/støder op til beskyttet natur:

Der er ingen af udbringningsarealerne, der skråner stærkt ned mod målsatte eller naturlige vandløb. Der er derfor ingen forøget risiko for overfladeafstrømning til de vandløb, der grænser op til udbringningsarealerne. Vandløbene er dog stadig omfattet af en 2-meters dyrkningsfri bræmme.

En række af udbringningsarealerne ligger umiddelbart op ad beskyttede naturarealer. Frederikshavn Kommune har vurderet, at en fortsættelse af den hidtidige drift på de omkringliggende udbringningsarealer ikke vil medføre væsentlig forringelse af naturarealerne.

Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødskning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringningsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med det påtænkte projekt.

Det bemærkes desuden, at ifølge bek. om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 DE (nr 1695) §38 stk 5 og §24 stk 3, skal udbringning af husdyrgødning på sort jord eller græs ske ved nedfældning, hvis arealet ligger inden for bufferzone II, dvs. indenfor 1000 meter til de i §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug beskyttede naturtyper. Et vejledende kort over disse arealer kan ses på <http://kort.arealinfo.dk> under landbrug, beskyttede naturtyper med ammoniakbufferzone.

Natura 2000 områder og fredninger

Der er ingen udbringningsarealer der ligger indenfor Natura2000 område. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000 område nr. 14, Ålborg Bugt, nordlige del) ligger knap 2 km sydøst for det nærmeste udbringningsareal. Grundet afstanden vurderer Frederikshavn Kommune at belastningen fra udbringningsarealerne ikke kan betyde en forringelse af naturtyper og arter indenfor det internationale beskyttelsesområde. Der ligger ingen arealer indenfor fredet område.

Habitatdirektivet, bilag II- og IV-arter

I området er der registreret følgende bilag IV-arter: Spidssnudet Frø s. 142, Markfirben s. 106, Odder s. 92, Dværgflagermus s. 71, Skimmelflagermus s. 63, Sydflagermus s. 60, Brunflagermus s. 53, Vandflagermus s. 41. (Sidetal henviser til Faglig Rapport fra DMU nr. 635, 2007: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV. Listen omfatter arter der er fundet i Frederikshavn Kommune). Detaljeret kendskab til øvrige bilag IV-arter i området haves ikke. Udvidelsen medfører ingen væsentlig påvirkning af disse arters levevilkår.

Da det nærmeste Natura 2000 område ligger så langt væk fra ejendommen vurderes udvidelsen at have en neutral effekt på bilag II arter.

Økologisk forbindelse

Nogle af udbringningsarealer ligger indenfor en skov økologisk forbindelse. Da arealanvendelsen ikke ændres væsentligt, medfører udvidelsen af husdyrbruget ikke væsentlige forringelser af levesteder eller spredningsmuligheder for planter eller dyr i relation til områdets funktion som økologisk forbindelse.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT- bedste tilgængelig teknologi. BAT er berørt i flere af de tidligere afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EU-direktivets krav herom. Frederikshavn kommune har i vurderingen af BAT taget udgangspunkt i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine og fjerkræhold fra 2003 (benævnt "BREF") suppleret med de danske BAT-byggeblade offentliggjort på miljøstyrelsens og Dansk Landbrugsrådgivnings hjemmeside.

Idet der er tale om en ansøgning over IPPC-grænsen (en §12-sag), skal der redegøres for følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi samt management. Såfremt der i eksisterende stalde anvendes staldteknologier der ikke kan betegnes som BAT, skal der redegøres for hvornår disse staldafsnit renoveres således at de lever op til BAT. Der skal endvidere redegøres for evt. fravalg af oplagte teknologier.

Frederikshavn kommune har vurderet at følgende tiltag er BAT i den konkrete sag:

- Staldtype slagtesvin: delvis spaltegulv med 25-49% fast gulv
- Staldtype smågrise: to-klimastald med delvis spaltegulv
- Fodring i henhold til Plantedirektoratets gældende normer (2009/10) for så vidt angår FE/kg tilvækst og g råprotein pr. FE
- Tilsætning af fytase til foderet
- Nedfældning af al flydende husdyrgødning i sort jord og på græs

Ammoniakemissionen fra anlægget ved anvendelse af ovennævnte BAT tiltag er i en fiktiv IT-ansøgning (skema 14.857, version 1) beregnet til 7.530 kg NH₃. Det fremgår af selve ansøgningen (skema 12.361, version 2) at dette maksimale emissionsniveau er overholdt idet NH₃-emissionen i ansøgt drift er på 6.334 kg NH₃/år. Ansøger har for en række områder valgt andre tiltag (staldtyper og foder) end det kommunen har vurderet som værende BAT. Dette er i overensstemmelse med vejledningen og miljøklagenævnets afgørelser. Der er stillet vilkår til anvendelse af de valgte tiltag i miljøgodkendelsen.

I tidligere afsnit af miljøgodkendelsen er BAT i forhold til staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning og forbrug af vand og energi gennemgået. I nedenstående afsnit 8.1 gives en beskrivelse af management og egenkontrol mens Frederikshavn Kommunes samlede vurdering af BAT fremgår af afsnit 8.2.

8.1 MANAGEMENT OG EGENKONTROL

Ansøger har redegjort for følgende tiltag indenfor management og egenkontrol.

- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres
- Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (E-kontrol).
- Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens

- behandlingsbehov konstateres
- Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.
- Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.
- Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt (se bilag 4).
- Der leveres grise til Danish Crown og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Code of Practice.
- Staldafsnittene er tilkøbet alarmanlæg på foder, strøm, fugt og varme
- En gang om ugen er der fast vask af vaskeplads og området omkring fodersiloerne

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere er det BAT at have procedurer til at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødskning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Kommunen vurderer at bedriften lever op til BAT for så vidt angår management og egenkontrol. Det bemærkes at der er lovkrav omkring hovedparten af ovennævnte punkter medfør af anden lovgivning. Det gælder bl.a. gødningsplanlægning, medicin- og sprøjtejournal. Der er derfor ikke behov for at stille vilkår til disse forhold i denne miljøgodkendelse.

8.2 SAMLET VURDERING VEDRØRENDE BAT PÅ BEDRIFTEN

Kommunen har med baggrund i ansøgers redegørelse for staldindretning, foder, opbevaring/ behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management vurderet, at det ansøgte lever op til lovens krav om anvendelse af BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse. BAT vurderingen omfatter også de eksisterende stalde.

Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering, uden hensyn til, om de fastsatte beskyttelsesniveauer i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt.

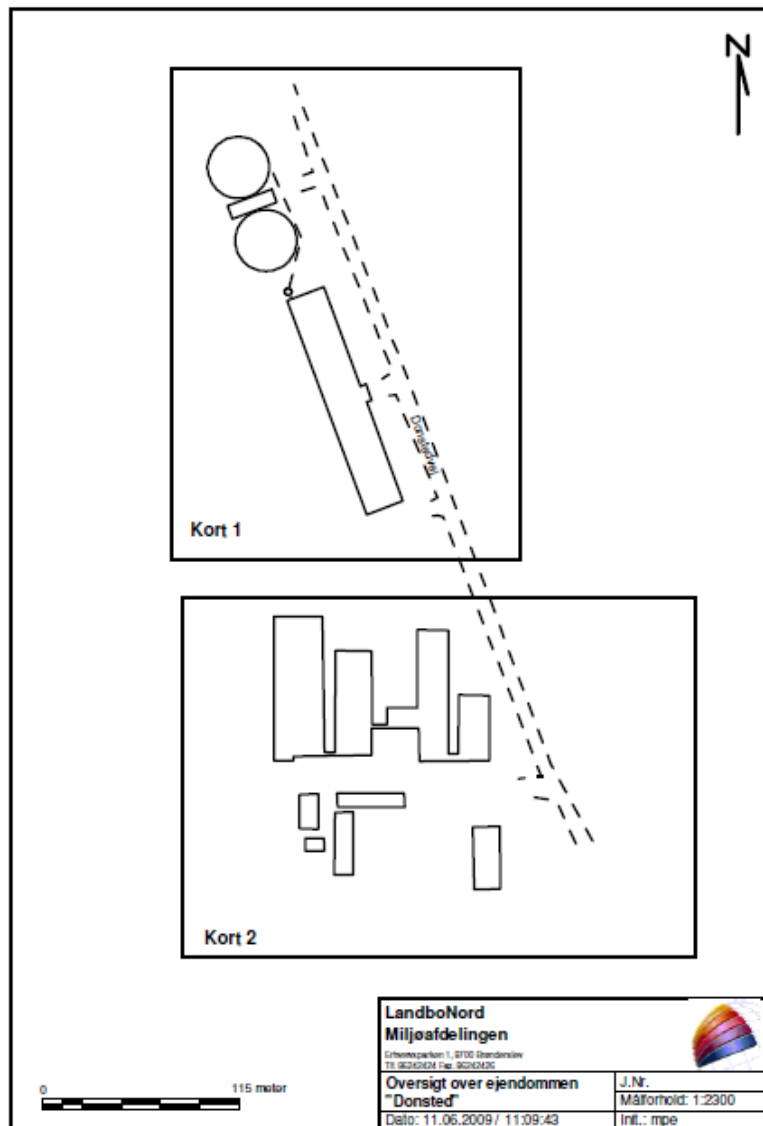
Ansøger har redegjort for, at alternativet til det ansøgte projekt vil være etablering af en svineproduktion på en anden ejendom. Ansøger vurderer imidlertid at anlægget ligger optimalt i forhold til natur og naboer og derfor medfører en begrænset påvirkning af omgivelserne.

I forhold til 0-alternativet (svarende til at der ikke foretages ændringer på ejendommen) har ansøger redegjort for, at den nuværende godkendte produktion ikke er optimal i forhold til den aktuelle markedssituation. Dette skyldes dels at slagterierne i dag efterspørger slagtesvin med en højere afgangsvægt og dels at der er mangel på de 30 kgs grise der hidtil er blevet indkøbt til videre opfodning. Ved at ændre produktionen således at der fremover indkøbes 7-kgs grise der opfodes til 104 kg er produktionen tidssvarende.

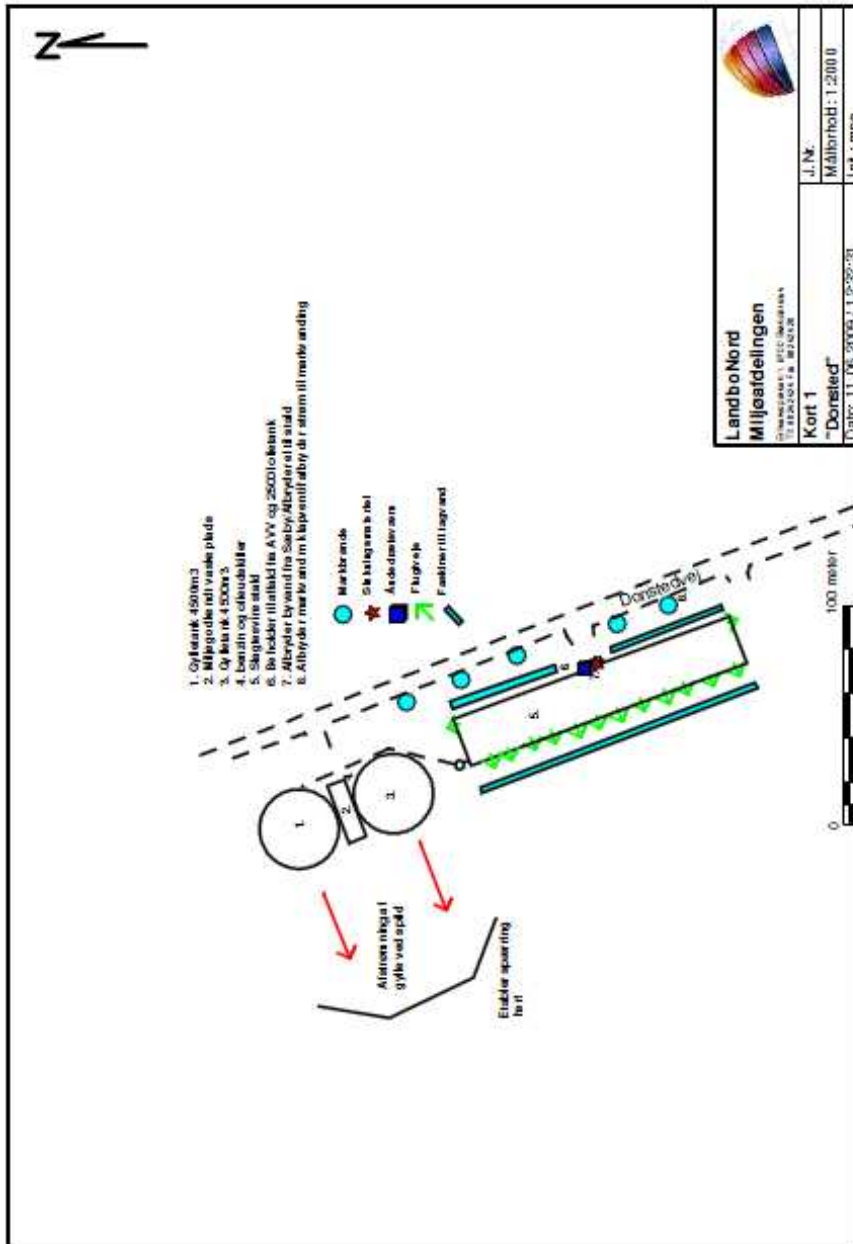
Frederikshavn kommune har vurderet at de behandlede alternativer eller 0-alternativet ikke er bedre end det ansøgte projekt.

10 BILAG

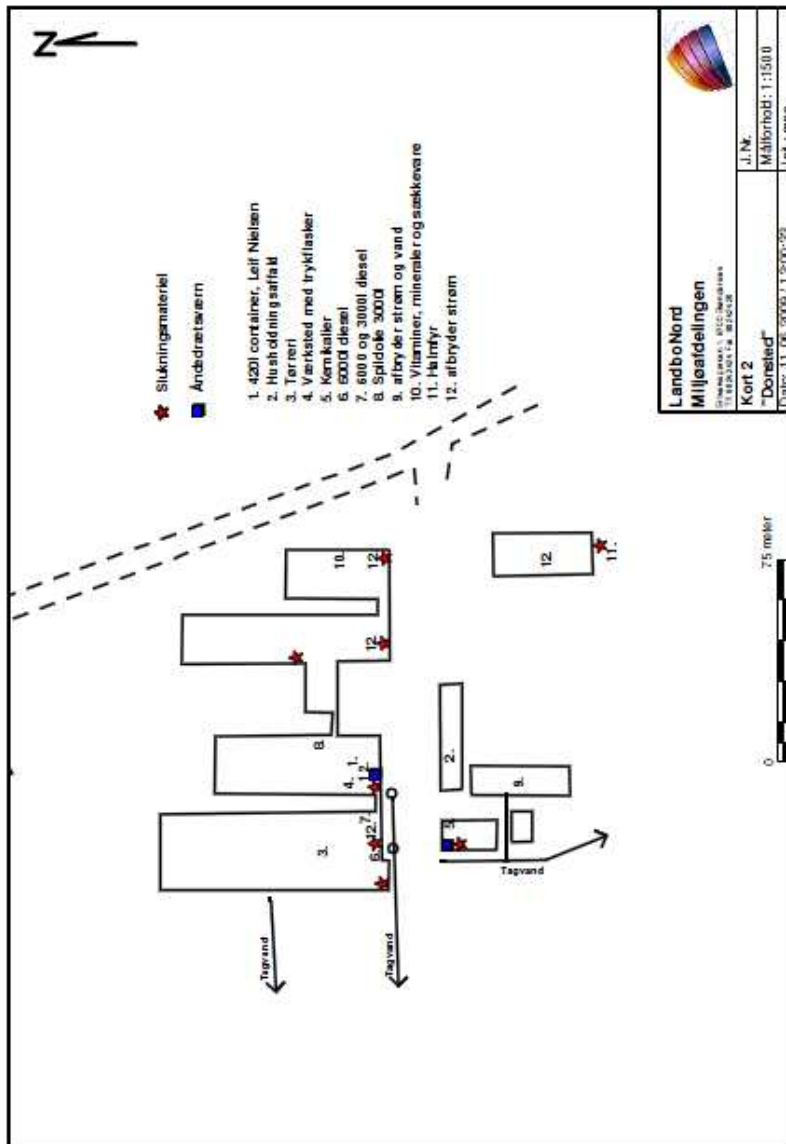
BILAG 1 – ANLÆGSTEGNING - OVERSICHT

BILAG 2 – ANLÆGSTEGNING - STALDANLÆG

BILAG 3 – ANLÆGSTEGNING – ØVRIG EJENDOM

BILAG 4 - STANDARDSÆDSKIFTER

Kriterier for valg af sædskifter	Vinterraps	Frøafgrøder	Sukkerroer	Kartofler	Ærter	Lovpligtige efterafgrøder	Sædskifte nr.	Udvaskningsindeks
Typisk svinesædskifte	>15%				0-10%	6%	S1	96
	>15%					10%	S2	93
	<15%				0-10%	6%	S3	100
	<15%					10%	S4	98
Med frøavl		>10%			0-10%	6%	S5	89
		>10%				10%	S6	86
Med roer			>15%		0-10%	6%	S7	90
			>15%			10%	S8	88
Med frøavl og roer		>15% i alt og min. 5 % frøgræs			0-10%	6%	S9	89
						10%	S10	88
Med kartofler				>20%	0-10%	6%	S11	97
				>20%		10%	S12	96
100% vinterafgrøder	<17½%						S13	102
	17½% - 22½%						S14	100
	22½% - 27½%						S15	99
	>27½%						S16	97